

REACTIE AMSTERDAMSE ZEDENZAAK

De Amsterdamse zedenzaak leidde tot veel onrust. "Kan dat op ons kinderdagverblijf ook Gebeuren?" vroegen ouders in Nederland zich af. Een onafhankelijke onderzoekscommissie heeft de Amsterdams zedenzaak geanalyseerd en adviezen gegeven om de veiligheid van kinderen in de kinderopvang te verbeteren.

Deze onafhankelijke commissie, commissie Gunning constateert dat de kinderopvang op papier al veel regelt. Hier en daar een aanscherping van die regels en protocollen is goed. De commissie Gunning vindt ook dat er wel meer aandacht moet komen voor een striktere toepassing in de praktijk. Ze doet daarom een zestal aanbevelingen.

Hoe Stichting Kinderopvang Roerstreek hier mee om gaat en hoe zij dit vertaalt in haar praktijk, vertellen wij u graag aan de hand van deze zes punten.

Vierogen principe is een essentiële drempel tegen seksueel misbruik van kinderen. In een kinderdagverblijf moeten er altijd twee volwassenen zijn die de groep kinderen kunnen zien of eventueel horen.

De commissie Gunning bedoelt dat er twee volwassenen zijn die de kinderen kunnen zien of horen, dit hoeven niet altijd twee beroepskrachten te zijn en de volwassenen hoeven niet in de zelfde ruimte aanwezig te zijn.

- de locaties Herkenbosch en Sint Odiliënberg zijn gebouwend transparant, vanuit de leefruimte naar de verschoonruimte zowel als naar de buiten ruimte en de grofmotorische ruimte. Er is doorkijk vanuit de leefgroep naar de verschoonruimte en naar de andere leefruimte en van de buitenruimte naar de binnen ruimte.
- op één lokatie na zijn de slaapkamers voorzien van patrijspoorten (ronde raampjes), of ramen, waardoor er altijd zicht is in de slaapkamers. Één lokatie heeft 1 slaapkamer aangrenzend aan de leefruimte en 1 slaapkamer in de gang. Elke 15 minuten vindt controle van medewerkers plaats in de slaapkamer volgens protocol. Dit wordt vooraf gemeld aan elkaar. De babyfoon staat altijd aan.
- Daarnaast is het zo dat de leefgroepen zowel dagopvang als BSO regelmatig bezocht worden en/of onverwacht binnen gelopen wordt door collega's van de administratie, Raad van Bestuur (RvB), BPV-begeleider en/of begeleider van het primair proces. Ook lopen pedagogisch medewerkers en/of kinderen langs de leefgroep als er verschoont wordt of naar toilet gegaan wordt.
- Openen en sluiten gebeurt te allen tijde met 2 beroepskrachten. Aan het begin of eind van de dag, als er minder kinderen en minder pedagogisch medewerkers zijn, worden groepen samengevoegd. Een goede personele bezetting is belangrijk. De commissie adviseert kinderopvangorganisaties om niet de ondergrens op te zoeken. Stichting Kinderopvang Roerstreek gaat uit van de zogenaamde beroepskracht-kindratio. Het wil zeggen dat we het aantal pedagogisch medewerkers inzetten dat volgens de wet noodzakelijk is.
- Dat we activiteitengericht werken betekent dat kinderen buiten hun eigen groep deel kunnen nemen aan activiteiten, waardoor de deuren in het kinderdagverblijf vaak open staan. Hierdoor zien en horen collega's elkaar op een vanzelfsprekende manier.
- Verder zijn er op alle locaties met een periode van 2x5 maanden BPV-ers in opleiding tot pedagogisch medewerker aanwezig. Daarnaast zijn er jaarlijks HBO-studenten van de opleiding pedagogiek aanwezig.
- Komende jaren zal in het kader van scholing intervisie plaatsvinden waardoor door het oog van een video camera meegekeken zal worden naar de invulling van het dagelijkse werk van een pedagogische medewerker. Actie punten die hieruit voort vloeien zullen ingezet worden te optimalisering van de kwaliteit.

- Het risico m.b.t. het snoezelen in de snoezelruimte is ondervangen door het gebruik van een babyfoon met beeld/camera.
- We blijven ouders betrekken bij de opvang van hun kind.

Resumé; We werken al geruime tijd volgens het 4-ogenprincipe, bewustwording is een item waar nu het accent ligt. De zeden zaak is binnen elk team besproken. In deze zaak in Amsterdam betrof het een mannelijke pedagogische medewerker. Ook Stichting Kinderopvang Roerstreek heeft een mannelijke pedagogisch medewerker in dienst echter we sluiten niet uit dat dit vergrijp ook door vrouwelijke pedagogische medewerkers zou kunnen plaatsvinden.

Tot slot willen we de kinderen wel de ruimte laten dat de mogelijkheid blijven krijgen om zich af en toe terug te trekken. Soms willen ze dat volwassenen ze gewoon even niet zien. Daarom willen we niet alle hoeken afbreken.

Signalen van seksueel misbruik moeten eerder worden opgemerkt. Instanties moeten beter samenwerken om signalen te bundelen en in actie te vertalen.

De Commissie Gunning concludeert dat medewerkers van kinderdagverblijven signalen vaak niet herkennen of dat ze niet de juiste actie ondernemen. Dit geldt ook voor ouders en mensen uit de omgeving van het kind, net als voor huisartsen en andere hulpverleningsinstanties.

- Alle betrokkenen pedagogisch medewerkers zijn geschoold door het AMK in relatie tot het bundelen van signalen/vermoedens, het monitoren van vermoedelijk misbruik en het bespreekbaar maken.
- Observeren, signaleren en registreren zijn belangrijke onderdelen van het werk van een pedagogisch medewerker. Deze taken krijgen aandacht tijdens bijscholingen en ze komen ook aan de orde in het jaarlijkse functioneringsgesprek en periodieke begeleidingsgesprekken.
- Stichting Kinderopvang Roerstreek heeft op iedere groep een vast team van pedagogisch medewerkers. Ook de medewerkers uit de invalpool vallen zo veel mogelijk in op een vast kindercentrum.
- Met ingang van 1 juli 2013 geldt voor de branche kinderopvang de Meldcode kinderopvang en huiselijk geweld. Ondersteunend hierbij blijft het protocol kindermishandeling. Tijdens teamvergaderingen is aangekondigd dat deze meldcode aanstaande is en zijn collega's verzocht zich in te lezen. In december 2013 zal middels een workshop dieper ingegaan worden op de Meldcode en wat dit inhoudt in de praktijk.
- Aan de hand van de screeningslijsten welbevinden en de checklijsten behorende bij de Meldcode en het protocol kindermishandeling worden pedagogisch medewerkers in staat gesteld een 'niet-pluis' gevoel te formuleren.
- Vanuit Stichting Kinderopvang Roerstreek worden geen oppasdiensten aangeboden.
- Er liggen relaties met derden te weten; ZAT (zorg Advies Team basisscholen), BJZ (ook via ZAT), GGD arts, AMK, AMW, JGZ (consultatiebureau) PSW. Tevens doen we aan scholing en intervisie. Diverse instanties zijn in het verleden reeds enkele malen geraadpleegd. En zullen ook in de toekomst geraadpleegd worden.
- Verder proberen we moeilijke zaken makkelijk bespreekbaar te maken. We kennen een uitgebreide overlegstructuur (werkoverleg, teamoverleg, kindbesprekingen en multidisciplinair overleg met externen). Ook kennen we thema bijeenkomsten waar ook kindermishandeling en kindermisbruik, aan de orde komen.
- Ouders worden via de groeimap tijdens het plaatsingsgesprek geïnformeerd over de interne en externe klachtenprocedure. Jaarlijks maken we een rapport van de klachten, conform de Wet Klachtrecht Cliënten Zorginstellingen. Dit rapport is ook beschikbaar voor GGD-inspecteurs.

Resumé; Stichting Kinderopvang Roerstreek heeft voldoende middelen om e.e.a. in kaart te brengen. Onlangs is er het Symposium meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld bezocht in het Laurentius ziekenhuis te Roermond.

Waar we bewust en alert op moeten zijn is de factor emotie bij mensen en het bij de feiten houden. Als er melding gedaan is, het proces ook gecoördineerd wordt door een instantie die overige betrokkenen op de hoogte houdt van de stand van zaken.

Het opleidingsniveau van de medewerkers kan een kwaliteitsimpuls gebruiken.

De Commissie Gunning vindt dat het opleidingsniveau van medewerkers in de kinderopvang omhoog moet. Dan kunnen zij signalen beter herkennen en er het juiste vervolg aan geven. Organisaties die professioneel werken en hun zaken op orde hebben, zijn alerter en beter gewapend. In de eerste plaats gaat het dan om de juiste mix van deskundigheden.

- Het opleidingsniveau binnen Stichting Kinderopvang Roerstreek is conform de CAO. De verdeling stichtingbreed betreft 36% HBO-ers en 64% MBO-ers.
- Binnen alle teams is een mix van SPW niveau 3, niveau 4 en HBO, daarnaast wordt er gekeken naar een goede mix van deskundigheid.
- We doen veel aan bijscholing van alle pedagogisch medewerkers, middels intervisie en collegiale consultatie en samenwerking met externe.
- Scholing vanuit de Stichting vindt intern plaats op locatie. Zoals Gordon, Doe mee@met taal. Tevens worden er door pedagogisch medewerkers bijeenkomsten gevolgd georganiseerd door o.a. AMK, CJG, Kinderopvang Totaal. Daarnaast zijn er collega's die vanuit het PGB dat ze invullen nog extra scholing/intervisie en coaching krijgen binnen andere instellingen.
- Met betrekking tot opleiden van nieuwe pedagogische medewerkers is er op initiatief van de kinderopvang in samenwerking met Gilde opleidingen een convenant opgesteld. Het convenant legt vast op welke wijze kinderopvangorganisaties, door structurele samenwerking en afstemming van belangen, met elkaar vorm en inhoud gaan geven aan een goede aansluiting tussen de beroepsopleiding en het werkveld, zowel kwalitatief als kwantitatief. Door middel van dit convenant kunnen we de samenwerking verder te professionaliseren en de beroepsopleiding meer gericht ontwikkelen naar (toekomstige) behoeften van onze branche.
- BPV-ers zijn te allen tijde boventallig op de groep, afhankelijk van het opleidingsjaar en niveau. Echter is het zo dat ze door de leersituatie wel naast een pedagogisch medewerker functioneren dan is dit onderdeel van hun plan en zal de tweede pedagogische medewerker in de buurt zijn.
- Wat betreft de begeleiding van de BPV zijn er jaarlijks bijeenkomsten en overleggen waarin het hoe opleiden en begeleiden in opleiden besproken wordt.
- Jaarlijks worden de medewerkers gecoacht, met nog tussentijdse korte coachingsgesprekken. Er wordt op gestuurd om zoveel mogelijk open in de teams te bespreken.
- M.b.t. nieuwe medewerkers wordt de gedragscode ook m.b.t. social media onder de aandacht gebracht.

Resumé; Naast het gegeven dat de kinderopvangbranche een zeer dynamische branche is, is Stichting Kinderopvang Roerstreek in ontwikkeling middels scholing, nieuwe pedagogische medewerkers, BPV-ers, tevredenheidsonderzoek en door ondersteuning van de oudercommissie (OC). Echter het feit dat het momenteel niet goed gaat binnen de kinderopvangbranche maakt dat hierin een licht spanningsveld is ontstaan.

Werving & selectieprocedure moet strikter worden uitgevoerd.

De Commissie Gunning vindt dat de aanstellingsprocedure aangescherpt kan worden, door bijvoorbeeld het verplicht checken van diploma's en het natrekken van referenties. Ook als de kandidaat zijn werkervaring in het buitenland heeft opgedaan.

- Kinderopvang is een branche met pieken en dalen, zo ook de werving en selectie.
- De continue screening is in de wet vastgelegd. Dit houdt in dat de werkgever verplicht is een nieuw VOG aan te vragen voor medewerkers dat vervolgens twee-jarlijks gescreend zal worden. Alle medewerkers hebben een geldig en recent VOG.
- Momenteel heeft een HBO-stagiaire de opdracht om te onderzoeken en concreet advies uit te brengen m.b.t. werving en selectie procedure van Stichting Kinderopvang Roerstreek.

Resumé; Dit is een actueel actiepunt voor Stichting Kinderopvang Roerstreek om dat wat in de partij uitgevoerd wordt te formaliseren, te implementeren om vervolgens uit te voeren.

Het bestuurlijk toezicht en handhaving door de gemeente moet worden vergroot.

De Commissie Gunning is kritisch op het handhavingsbeleid van de gemeenten. Goede handhaving is een stok achter de deur en verhoogt de kwaliteit van de sector. Dat kan alleen als de gemeenten een helder beleid formuleren, als er voldoende middelen beschikbaar zijn en als GGD en gemeenten het toezicht en de handhaving goed uitvoeren.

- Jaarlijks worden er inspecties uitgevoerd zowel verwacht als onverwacht door de GGD. Inspectierapport wordt gepubliceerd op onze website.
- De verbeterpunten proberen we zo snel en adequaat mogelijk vorm te geven. Uiteraard zijn er ook verbeterpunten die voor de langere termijn worden uitgezet. Hier over wordt in de hoor en wederhoor met de GGD gesproken waarna het opgenomen wordt in het rapport van de GGD.
- Tevens onderhoudt Stichting kinderopvang roerstreek met de gemeente Roerdalen over de te nemen en uit te voeren acties en zijn er op jaarbasis een drie tot viertal bijeenkomsten waarin wij de gemeente persoonlijk informeren over het gelopen en nog te lopen proces.
- Daarnaast wordt het rapport met advies naar de gemeente gestuurd die Stichting Kinderopvang Roerstreek sommeert e.e.a. binnen bepaalde tijd te veranderen/verbeteren.
- Zowel de raad van Toezicht (RvT) van Stichting Kinderopvang Roerstreek als de OC als de ouders krijgen het rapport ter inzage en geven advies welk wordt meegenomen in de uitvoering.
- Op richtlijnen en beleidsplannen wordt elk team gestuurd zowel op organisatorisch als inhoudelijk vlak.
- Tijdens teamoverleg, studiedagen en interne audits toetsen we bij onze medewerkers de kennis van procedures en protocollen.

Resumé; Stichting Kinderopvang Roerstreek staat open voor advies. Koppelt dit ook terug als het voltooid is. Indien nodig zal zij nogmaals te rade gaan bij diegene die het advies gegeven heeft om tot afstemming te komen of tot verheldering.

Kinderdagverblijven: van opvang naar ontplooiing.

De Commissie Gunning wil in het belang van de veiligheid van kinderen strengere kwaliteitseisen aan kinderdagverblijven stellen. Zij stelt dat een herpositionering van de kinderopvang nodig is, omdat de marktwerking onvolledig is. Bijvoorbeeld omdat ouders vanwege wachtlijsten geen of weinig keus hebben. Van opvang naar ontplooiing van het kind, noemt de commissie het.

- Dit is een punt waar wij de afgelopen jaren sterk op gericht zijn geweest. Waardoor we cursus op maat binnen hebben gehaald en alles medewerkers van de dagopvang hierin geschoold zijn.
- Stichting Kinderopvang Roerstreek heeft veel aandacht voor de vier pedagogische doelen die de Wet kinderopvang stelt: emotionele veiligheid; persoonlijke competenties; sociale competenties en waarden en normen. Voor ons is kinderopvang dus altijd al meer dan opvang. Ontplooiing in de totaliteit van het kind staat bij ons hoog in het vaandel. Zowel de allerjongsten als de dreumesen en peuters geven we intensieve aandacht en is er een ontwikkelingsgericht activiteitenaanbod waarin aandacht is voor alle ontwikkelingsgebieden. Pedagogisch medewerkers bieden steeds andere activiteiten aan waaruit kinderen kunnen kiezen en daarmee zorgen we dat al hun ontwikkelingsgebieden aan bod komen: motorisch en cognitief, zintuiglijk, taal- en rekenvaardigheden en sociaal. We prikkelen het kind op al deze gebieden.
- Het pedagogisch beleid + werkplan dagopvang zal herschreven gepubliceerd worden in januari 2014. Hierin is de belangrijkste verandering het uitgewerkte werkplan per kindercentrum volgens GGD norm.
- De ERGO-coaches op lokatie worden gecoacht hoe dit mee te begeleiden en vorm te geven.
- Ook RvB wordt hierin gecoacht door externen.
- We nemen veel initiatieven tot samenwerking in het belang van het kind. Zoals reeds bovenaangegeven. Echter daarnaast wil ik ook refereren naar de contacten met de kinderarts van het Laurentius ziekenhuis maar ook logopedisten, fysio- er ergotherapeuten. Het exploiteren van de snoezelruimte in samenwerking met externen en ouders. De peuteryoga en BSO+.
- Het opzetten van VVE in samenwerking met de JGZ en de gemeente is gerealiseerd. Gesprekken via de Lokale Educatieve agenda (LEA) en de gemeente Roerdalen zijn momenteel in volle gang hoe e.e.a. gegeven dient te worden binnen de diverse groepen i.v.m. o.a. transitie jeugdzorg.

Resumé; Stichting Kinderopvang Roerstreek mag wel stellen dat ze al heel ver is in het proces van 'opvang naar ontplooiing'. Wij laten ons adviseren door partners. Nemen hier zelf het voortouw in, waardoor we gevraagd worden om mee te participeren als er zich iets nieuws aandient. Natuurlijk blijft het een proces dat dynamisch is en nooit ten einde. We zullen zeker door gaan met ons te profileren op de markt met als uitgangspunt kwaliteit i.p.v. kwantiteit.

Deze reactie is besproken in de OC-vergadering van januari 2012.